

Cirkel Sector Genk

Een living lab om te experimenteren rond circulaire economie

HET PROJECT IN HET KORT

De ambitie van het project Cirkel Sector is om een plaats te creëren waar **geëxperimenteerd** kan worden met verschillende vormen van circulaire economie in **samenwerking met burgers, beleid en industrie**. Het vormt een **archief** dat lokale beschikbare materialen in kaart brengt, het is een **laboratorium** om te experimenteren en een **studio** om circulaire materiaaltoepassingen te ontwerpen. Het project volgt daarbij een iteratief proces van mappen, experimenteren en prototypen.

Zo onderzochten we bijvoorbeeld welke **rol productontwerpers** kunnen spelen in de transitie van een lineaire **naar een meer circulaire economie**. 90% van de milieu-impact wordt immers tijdens het ontwerpproces bepaald. Ontwerpers zijn dus goed geplaatst om de principes van circulaire economie te integreren in de producten, diensten en systemen die ze ontwerpen.

Ontwerpers moeten daarbij niet enkel **technische barrières** overkomen (hoé kunnen ze producten zo ontwerpen dat ze hergebruikt, gedeeld, gerepareerd of gerecycleerd kunnen worden?), maar ook **culturele barrières**, zoals bedrijfscultuur, beleidsvisie of bewustzijn van consumenten.

Om de transitie van lineair naar circulair te faciliteren en die barrières te overwinnen, moeten designers niet enkel focussen op het ontwerpen van oplossingen, maar ook op het stellen van de juiste vragen. Een **kritische attitude** is cruciaal maar ook complex, want ze gaat in tegen bestaande businessmodellen en beleidsvisies. Om die culturele barrière uit te dagen, is er nood aan **waardevolle alternatieven** en toekomstbeelden die andere businessmodellen en visies schetsen. En daar kunnen ontwerpers een cruciale rol spelen: door alternatieve toekomstbeelden **tastbaar** te maken. Daarna worden die toekomstbeelden ervaren en besproken in dialoog met burgers, bedrijven en het beleid.

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2017-186
 Looptijd: 9/2017 tot 12/2019
 Subsidiebedrag: € 100.000

Een project van:

Luca School of Arts

Samen met:

Stebo, KULeuven, UHasselt

[naar de databank >](#)

3D printing van bioplastic gemaakt uit micro-algen

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

1

De Cirkel Sector werd **geïntegreerd in het curriculum** van het departement productdesign en de onderzoeksagenda van LUCA School Of Arts. Om de continuïteit van het project te ondersteunen, hebben we een voltijdse postdoctoraal onderzoeker aangesteld.

2

We ontwikkelden een **online en offline databank** van Cirkel Sector materialen, prototypes en pilootprojecten (<https://www.circlesector.com/>).

3

Tijdens het project hebben we **5 verschillende labs** georganiseerd. Daaraan hebben in totaal meer dan **250 designstudenten** en **20 verschillende organisaties** actief deelgenomen. Dat leverde talrijke prototypes op, waarvan enkele werden vertaald naar een pilootproject.

4

De **resultaten** van de labs werden **regionaal, nationaal en internationaal geëxposeerd**: in Genk, Hasselt, Gent, Antwerpen, Londen, Davos.

KERNCIJFERS

5

Cirkel Sector Labs

250

deelnemende studenten

20

deelnemende organisaties

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

1

Om de transitie van lineair naar circulair te faciliteren, moeten we starten met een **kritische houding** en het stellen van de juiste vragen. Dat is vaak niet eenvoudig, want het gaat soms in tegen bestaande bedrijfsvisies en -modellen. Pas dan kan er nagedacht worden over de juiste oplossing.

2

Om de huidige lineaire modellen uit te dagen, hebben we nood aan **waardevolle alternatieven** en toekomstbeelden die andere businessmodellen en visies schetsen. Ontwerpers kunnen daarbij een **cruciale rol** spelen door die alternatieve toekomstbeelden tastbaar te maken.

3

Door lokale grondstoffen en expertise in een archief in kaart te brengen, kunnen er **nieuwe relaties** en samenwerkingen ontstaan.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

De culturele barrières in de context van Genk zijn uiteraard nog aanwezig, maar via de Cirkel Sector hebben we wel een methode en proces ontwikkeld om de **dialogoog** met bedrijven, burgers en beleid aan te gaan over de **mogelijkheden van circulaire economie**. Door de Cirkel Sector op te nemen in het **curriculum** van LUCA, kunnen we dit ook in de toekomst blijven doen. De ambitie is om **elk jaar een nieuw lab** op te starten met externe partners. Intussen staan er al verschillende **nieuwe samenwerkingen** in de steigers.